

Korlátozták a kisvasuton az utas- és áruforgalmat

A várostanyai vonalon 420, a pusztamérgesin 300 a szállítható utasok száma — Hogyan lehetne elkerülni a kisvasut megrohanását?

(A Délmagyarország munkatársától) A Szegedi Gazdasági Vasut üzemeltetése a minap felhívást és kérelmet intézett a kisvasut utazó és szállító közönségéhez. Felhívásában arról tájékoztatja a közönséget, hogy a legutóbbi hetekben, különösen a hetipiacos napokon egyes szerelvényeken olyan nagy volt az utasok száma, hogy azok a nyitott teherkocsiknak utasszállításra történő igénybevétele mellett is csak részben voltak felvehetők a kisvonalra, az utasok egy része pedig helyhiány miatt lemaradt.

A személyszállítást a nyitott teherkocsikban a felügyeleti hatóság megtiltotta, ugyiszintén a személykocsikban a megengedettnél nagyobb utasszám szállítása igen veszélyes, emiatt a kisvasut az utas- és áruszállítási forgalmat részben korlátozza, részben pedig iparkodik a hetipiacos napokról más napokra hátrítani.

Terméketlen kritika volna arról beszélni ma, hogyan kellett volna építeni és merre vezetni a kisvasutat. Ezt tehát ezuttal mellőzzük. De komoly kritika tárgyává tehető a kisvasut vezetőségének az a közlése, hogy nincsenek tartalék-mozdonyok, vagonok, sőt még arra sincs alkalom és lehetőség, hogy kellően karbantartsák a meglévőket. És meg kell állapítanunk azt is, hogy a kisvasut vezetőségének e felelősségében a közgyűlés által választott üzemi bizottság is osztozik. Ma mindenki tisztában van azzal, hogy új szerelvények beszerzése szinte lehetetlen akadályokba ütközik. De nem tudjuk megérteni, hogy ez miért nem történt meg akkor és addig, amíg arra mód kínálkozott s a köteles gondosság és előrelátás ezt meg is követelte volna.

A kisvasut a személyszállítás korlátozását, vagy arányosabb elosztását olyan módon véli elérni, hogy előre megállapítja az egyes állomásokon felszállásra jogosult utasok és diákok számát. Így megengedi, hogy: hetipiacos napokon Várostanynán 60 utas és 10 tanuló, Kissoron 45 utas és 10 tanuló, Alsókőzponton 85 utas és 50 tanuló, Széksóstón 40 utas, Kunhalmon 10, Szentmihályteleken 5 utas, Klebelsberg-telepen pedig egyetlen utas sem, csupán 5 tanuló szállhat fel. A közbeeső állomásokon még 10—15 utas számára van hely. Hasonló a helyzet a pusztamérges vonalon, aholis Pusztamérgesen 50 utas és 2 tanuló, Ruzsajáráson 50 utas és 3 tanuló, a Zákányi iskolánál 35 utas, Lengyelkapolnánál 25 utas és 6 tanuló, Kisivánszéken 10 utas, 2 tanuló, Domaszéken 15 utas, Sárkányhegyen szintén 15 utas számíthat arra, hogy feljut a kisvonalra. A közbeeső állomásokon pedig 10—15 utas számára jelöltek ki helyet. A várostanyai vonalon tehát összesen 420 utas, a mérgesi vonalon pedig összesen 300 utas utazhat a hetipiacos napokon, a tanulókat is beleértve.

Abban tökéletesen igaza van a kisvasut igazgatóságának, hogy a tanyaiak túlságosan megrohanják a szerelvényeket. Olyanok, akik a

tanyai viszonyokkal ismerősek, azt állítják, hogy az utasok egy része azért jön be, mert dolga van a különböző hivataloknál. Bérletfizetés, adófizetés, közellátás, bíróságok, stb. miatt kell bejönniök. Dr. Tukats Sándor főispánnak az a rendelkezése, amely a közellátási hivatal decentralizálja, igen kedvezően fogja befolyásolni a kisvasut utasszámát. Ha rá lehetne nevelni a tanyaiakat, hogy postai csekklapon fizessék adójukat és a bérletet, újabb nagy lépéssel közelednénk a kívánt eredményhez.

Sokat utaznak, mert még mindig behozzák azt a kis turót, tejfellt, egy-két pár csirkét, amellyel eddig házaltak, most pedig ki tudja, hogy juttatja el a fogyasztóhoz... De nem csekély azoknak a tanyaiaknak száma, akik csak azért utaznak, mert van rá pénzük s van rá érő idejük. Presze, éppen ezt a réteget a legnehezebb ellenőrizni s mozgásában korlátozni. Könnyű volna azonban s igen célszerű is a batyuzást egyszereűen s rövid uton letiltani a kisvasutról. Ez csak kiegészítene dr. Pálffy József polgármester rendelkezését, amely megtiltja a házalást. Békeidőben joguk volt a tanyaiaknak bejönni a városba abban a reményben, hogy árujukat itt jobban értékesíthetik, mint a tanyán. Ma azonban, a maximálás idején itt sem kaphatnak többet érte, mint amennyiért egy arra hivatott szerv a tanyán átvinné s ez a szerv azután a városi fogyasztóközönséget ellátna nem zugban, hanem maximális áron. Ha például az OMTK-nak a reggeli vonatindulás előtt minden tanyai állomáson ott volna egy megbízottja, aki a tanyaiak tejét, turóját, vaját, tojását, aprójószágát átvinné, a tanyaiakat nem jogfosztás érné az áruiknak a kisvasutról való letiltásával, hanem az az előny, hogy a maximális ár ellenében megtakarítanak a vasuti költséget s idejük, amit a városban eltöltenek, nem veszne kárba. És a kisvasut is elérné célját: lényegesen kevesebb volna az utas. Arról nem is beszélünk, hogy a közegészségügy szempontjából mennyivel előnyösebb volna az OMTK ilyen bekapcsolódása.

Külön kell megemlékeznünk a tanuló utazásáról. A kisvasut ma rendszersen késik. Nem 10—15 percet, hanem egy, két, sőt három órát is. A tanulók tehát lényegesen később érkeznak az előadásokra, ezenfelül naponta 5—6—7 órát töltenek vonaton. Kérdés, hogy meddig tűrik ezt a tanárok és meddig engedik meg a szülők? Érdekes volna megtudni a tankerületi főigazgató: dr. Balogh Ányos véleményét arról például, hogy az ilyen vasutközlekedés mellett megengedhető-e, hogy legyenek tanyai tanítók és tanítónők, akik a városban laknak és kisvasuton járnak kis a ziskolákba.

Ami a kisvasut azon célját illeti, hogy a hetipiacos napok személyforgalmát csökkentse, végül még azt javasoljuk, hogy tegye át a város más napokra a bérletfizetési dátumot.

Miért kellett bevezetni a nyolcórás elsötétítést

A honvédelmi minisztérium légóltalmi csapatfőnökének tájékoztatója

Budapest, november 23. Amikor a honvédelmi miniszter október végén az elsötétítést egységesen 23 órára rendelte el, e szokatlanul nagymértékű könnyítést csak kisértésképpen alkalmazta. Sajnos az utolsó hetek tapasztalatai azt bizonyították, hogy a lakosság a könnyítéseket helytelenül értelmezte, a kötelező elővigyázatosságot mellőzte. Az ellenőrző közegek vidéken is ismételt tapasztalták, hogy még az éjféli utáni órákban is hosszú ablaksorok maradtak kivilágítva azért, mert az elsötétítő szerkezetek azokról hiányoztak. Komolyan kellett számolni azzal, hogy ellenséges berepülés esetén a magánvilágítás számos fényforrása égve marad el nem függönyözött ablakok mögött éppen a légi riadót követő pillanatokban villanak fel a lámpák. Ezek a tapasztalatok késztették a honvédelmi minisztert arra, hogy az elsötétítés időpontjait november 23-i hatállyal újból rendezze. A lakóházak és általában a magánvilágítás elsötétítését további intézkedésig naponta 20 órakor kell végrehajtani. A közvilágításban bizonyos, a honvédelmi miniszter által külön meghatározott időpontig husz órán túl is üzemben tartathatók olyan ernyőzetlen lámpák, amelyek az utcák megfelelő megvilágításához szükségesek, de amelyek központilag bármikor kikapcsolhatók. A járművek lámpáinak elsötétítését csak 23 órakor kell végrehajtani. A sötétség beállta után 20 óráig esetleg bekövetkező riasztásnál minden a szabadba ki-sugárzó világítást, különösen a ki-

rakati és külső magánvilágítási fényeket azonnal meg kell szüntetni. Ügyelni kell arra is, hogy a csökkentett kivilágítással gyengébben megvilágított utcák úttesteire az üzletekből, kávéházakból kivetődő éles fénysugarak a gyalogjárókat és a járművezetőket ne zavarják. Az üvegajtókat, kávéházi ablakokat azért már az elsötétítés időpontja előtt célszerű megfelelően elfüggönyözni. Az illetékes hatósági közegek az elsötétítés végrehajtását 20 óra után fokozott figyelemmel kísérik. Különösen veszélyeztetik a közbiztonságot azok a gépjárművezetők, akik a városok és községek belterületén az ernyőzetlen országúti fényszóróikat felvillantva a szembejövő járművezetőket és gyalogosokat egyaránt elkapráztatják. A honvédelmi miniszter a rendőrséget felkérte, hogy mind a ki nem világított kerékpárokat és a lófogató járműveket, mind az országúti fényszórókat szabálytalanul használó gépjárművezetőket szigorúan ellenőrizték és mulasztás esetén indítsák meg az eljárást ellenük. Az ország lakosságát, elsősorban pedig a gépjárművezetőket figyelmeztetik arra, hogy az érvényben levő elsötétítési rendletek nemcsak a minket környező államokban, de Európa összes államaihoz viszonyítva is, összehasonlíthatatlanul a legenyhébbek. Súlyos fegyelmezetlenségről, a község iránti kötelességérzet hiányáról tanuszkodik az, aki ezeket az enyhe korlátozásokat megszegve honfitársait oktalatlanul veszélyezteti. (MTI)

A jövő évi nagyarányú program részleteit tárgyalták le a budapesti háromnapos szociális értekezleten

(A Délmagyarország munkatársától) Jelentette a Délmagyarország, hogy az Országos Szociális Felügyelőség a múlt hét végére háromnapos értekezletre hívta össze az ország összközléti szövetkezeteinek, a népjóléti hivataloknak és ügyosztályoknak vezetőit, hogy közvetlenül tárgyalás keretében beszéljék meg a szociális megsegítésnek a jövő évre már kidolgozott, hatalmas arányok között kibontakozó terveinek részleteit.

Tekintettel arra, hogy ennek a sok irányban szerteágazó programnak megvalósítása egyrészt az Országos Szociális Felügyelőség szervezetén belül megalakult közjóléti szövetkezeteknek, a törvényhatósági és városi szociális ügyosztályoknak és hivataloknak feladata, a felügyelőség szükségesnek tartotta, hogy az ország összes szociális vezetőit értekezletre hívja össze a program különböző részletkérdéseinek megbeszélésére. Szegedről dr. Biacsy Béla tb. tanácsnok, a népjóléti ügyosztály vezetője és Kovács Sándor, a szegedi Közléti Szövetkezet igazgatója vett részt az értekezleten.

A háromnapos értekezletet dr.

Kádár Levente államtitkár, az Országos Szociális Felügyelőség ügyvezető elnökének megnyitó beszéde vezette be, majd az egymást követő délelőtti és délutáni megbeszéléseken sorra kerültek a munkarendben szereplő összes szociális problémák. Megismerték a szociális vezetők a közjóléti szövetkezetek működését, megismerkedtek a kiskertgazdálkodás fontosabb kérdéseivel, a kishaszonbérleteken megvalósítandó feladatokkal, az állattartások céljával és lebonyolítás módjával, a méhészet elterjesztésének alapelveivel, a szappanfőzőüzemek megszervezésével, a házi iparfejlesztés fontosságával és a szövetkezeti ügykezeléssel, a szociális házépítő tevékenységgel stb.

A közjóléti szövetkezetek és a népjóléti hivatalok az értekezleten elhangzottak alapján szervezik meg a jövő évi tervezet megvalósításával kapcsolatos munkaprogramjukat. Értesülésünk szreint ez a munka már Szegeden is megkezdődött s az előjelekből arra lehet következtetni, hogy jövőre a szociális megsegítés Szegeden is minden eddiginél nagyobb arányokat fog öltetni.